

Directie Dienstverlening, Afdeling Expertise
Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT)

Libanon || Factsheet

Informatie ter beoordeling van ‘veilig derde land’

Voor intern gebruik

maart 2020

Inleiding

Doel

TOELT bereiken regelmatig verzoeken om informatie die gebruikt kan worden bij de beoordeling of land X kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'. Omdat dit bij uitstek informatie is die in meerdere zaken gebruikt kan worden stellen we deze graag beschikbaar in de vorm van een Factsheet.

Indeling van dit factsheet

In dit factsheet wordt voor Libanon ingegaan op de standaardvragen die door de IND zijn vastgesteld ter beoordeling van de vraag of een land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'.

Disclaimer

Dit rapport is niet openbaar, maar bestemd voor intern gebruik. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de in dit rapport opgenomen informatie integraal aan derden beschikbaar te stellen. De in dit rapport opgenomen informatie kan echter wel gebruikt worden in een voornemen, beschikking of ander openbaar (proces) stuk. In dat geval dient echter verwezen te worden naar de in dit rapport genoemde achterliggende, oorspronkelijke bronnen. Het is niet de bedoeling naar dit rapport of naar TOELT te verwijzen als uitgevende instantie. Verwijs alleen naar de hier opgevoerde bronnen.¹

Dit rapport is geschreven aan de hand van de Gemeenschappelijke EU-richtlijnen voor het verwerken van feitelijke landeninformatie (*Common EU-guidelines for processing factual COI*, april 2008). Het is samengesteld op basis van zorgvuldig geselecteerde, openbaar toegankelijke bronnen. Elke bron is vermeld middels een referentie. Alle hier gepresenteerde informatie (met uitzondering van voor de hand liggende feiten) is gecrosschecked met andere bronnen tenzij dit anders is vermeld in de tekst.

Alle geleverde informatie is met uiterste zorg onderzocht, geëvalueerd en verwerkt binnen een beperkte tijdsspanne.

Dit document pretendeert niet volledig te zijn en ook niet uitsluitend te geven voor wat betreft de waarde van een aanvraag voor een vluchtelingenstatus of asiel. De gepresenteerde informatie is niet per se een weerspiegeling van de mening van TOELT.

Indien bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet in dit rapport worden genoemd, betekent dit niet dat de gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden of dat de persoon of organisatie niet bestaat, alleen dat deze niet zijn teruggevonden in openbare bronnen. In deze gevallen wordt aangeraden contact op te nemen met TOELT.

Ook bij twijfel over bronnen, brongebruik of inhoud, of indien u nadere achtergrondinformatie wenst, kunt u altijd contact opnemen met TOELT. Zie het Intranet voor actuele informatie over de landenspecialisten. Via de interne mail is TOELT ook bereikbaar: [REDACTED]

¹ De voetnoten bevatten beknopte verwijzingen. Volledige titelbeschrijvingen met internetadressen zijn te vinden in de lijst van geraadpleegde bronnen aan het einde van de tekst.

1. Bij welke relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement is Libanon aangesloten?

VERDRAG	Ja/nee
Vluchtelingenverdrag van 1951 (<i>Convention Relating to the Status of Refugees</i>)	Nee ²
Antifolterverdrag (<i>Convention against Torture [CAT]</i>)	Ja ³
Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (<i>International Covenant on Civil and Political Rights</i>)	Ja ⁴

Het *2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon* van het U.S. Department of State vermeldt: "The law does not provide for the granting of asylum or refugee status."⁵

2. Kent Libanon op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?

Geen informatie gevonden over een in wet- of regelgeving neergelegd verbod op refoulement.

Het *2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon* van het U.S. Department of State vermeldt:⁶

[...] The government reaffirmed its commitment to the principle of nonrefoulement with respect to Syrians.

[...]

An HDC decision in April required the deportation of anyone arrested and found to have entered the country illegally after April 24. As of September the DGS reported it had deported 2,731 individuals under this order. UN officials considered the government's new deportation policy as creating a high risk of refoulement given the lack of a formal review process to assess credible fear of persecution or torture. Specifically, the HDC decision requiring the deportation of anyone arrested and found to have entered the country illegally after April 24 elevated the risk of refoulement. Human rights groups and the international community all raised concerns about the risk of turning over refugees to Syrian authorities. There were several anecdotal reports of Syrian refugees who were subsequently abused in detention after being turned over to Syrian authorities by Lebanese officials. Government officials maintained their policy only applied to illegal migrants, not refugees, although it did not appear there was sufficient due process to make such a determination. UNHCR and international donors urged the government to provide for a judicial or independent administrative review before carrying out deportations. The government maintained that while the law requires a court hearing on all deportation cases, it did not have the bandwidth to process the existing caseload.

Non-Syrian asylum seekers arrested due to irregular entry or residency faced administrative detention without being sentenced by a court. The DGS held these individuals in a migrant retention facility

² Libanon komt niet voor op het VN-overzicht in deze. Stand overzicht april 2015; geraadpleegd op 18 maart 2020. UNHCR, [States Parties to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol](#)

³ Toegetreten oktober 2000. UN OHCHR, [UN Treaty Body Data Base, View the ratification status by country or by treaty, Lebanon](#), geen datum, geraadpleegd 18 maart 2020

⁴ Toegetreten november 1972. UN OHCHR, [UN Treaty Body Data Base, View the ratification status by country or by treaty, Lebanon](#), geen datum, geraadpleegd 18 maart 2020

⁵ U.S. Department of State, [2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon](#), 11 March 2020

⁶ U.S. Department of State, [2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon](#), 11 March 2020

where officials processed their immigration files before making administrative deportation decisions. Most cases resulted in deportation of the detainee, except for some instances where UNHCR secured their resettlement to a third country. During the year two Sudanese asylum seekers and four Iraqis (three refugees and one asylum seeker) were deported. In addition, one Iraqi refugee and her two children were not allowed re-entry into Lebanon after they briefly returned to Iraq to obtain an official document. [...]

3.Hoe wordt in Libanon in de praktijk omgegaan met het non-refoulement-beginsel?

Amnesty International meldt eind augustus 2019 dat in de drie maanden daarvoor 2500 Syriërs gedwongen naar Syrië zijn teruggestuurd vanuit Libanon. Zonder onafhankelijk toezicht in Syrië is niet vast te stellen wat er met deze personen zal gebeuren in Syrië, aldus Amnesty.⁷

Human Rights Watch meldt dat ten minste drie door Libanon teruggestuurde Syriërs na aankomst in Syrië zijn gearresteerd:⁸

[...] At least three Syrians deported by Lebanon's General Security back to Syria have been detained by the authorities upon their return. General Security said it deported [2,731 Syrians](#) between May 21 and August 28, 2019, following its [May 13 decision to deport all Syrians](#) who entered Lebanon irregularly after April 24, and directly handed them to the Syrian authorities. However, General Security has in at least three cases deported people who entered Lebanon before April 24. There is no evidence that any of the three could meaningfully challenge their deportation in a Lebanese court. [...]

De International Crisis Group vermeldt in een rapport uit medio 2020:⁹

[...] Government policies are likewise increasing pressure on an already vulnerable community. Recent campaigns against Syrian labourers, in particular, could push an ever-growing number into utter destitution. The combination of hostility from parts of the public and restrictive government policies may soon create conditions for an increasing number of refugees in which survival in Lebanon becomes unsustainable or so difficult that return to Syria looks like the most viable option. Some humanitarian advocates have termed this phenomenon "constructive refoulement", or involuntary repatriation by indirect means.

So far, increasing pressures and various facilitation efforts have persuaded only a small number to return to Syria. Refugees are aware that the decision to cross the border is irreversible for most and that consequences can be grave. They carefully weigh their difficult, often desperate situation in Lebanon against the hazards that may await them on the other side. Threats of detention and conscription weigh most heavily. After seven years of war, the Assad regime and its security agencies still rule violently and are even more arbitrary in their brutality than before the war. While actual fighting has mostly abated, conscription into the military and reserves still comes with the risk of ending up as cannon fodder in the next military operation. [...]

Geen berichten gevonden over Gülenisten en refoulement door Libanon.

⁷ Amnesty International, [Lebanon: Authorities must immediately halt deportation of Syrian refugees](#), 27-08-2019

⁸ Human Rights Watch, [Syrians Deported by Lebanon Arrested at Home](#), 02-09-2019

⁹ International Crisis Group, [Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon](#), 13-02-2020

4. Is er in zijn algemeenheid informatie over gedwongen terugsturen door de autoriteiten van Libanon van vreemdelingen direct aan de grens dan wel over gedwongen uitzettingen door de autoriteiten van Libanon van vreemdelingen die al langer in Libanon verblijven waarbij mogelijk sprake kan zijn van refoulement? Zo ja, hoe is daar op gereageerd door UNHCR en/of mensenrechtenorganisaties?

Sinds 2014 hebben de Libanese autoriteiten de legale inreis van Syriërs in Libanon beperkt. Dat wil niet zeggen dat Syriërs na deze datum niet alsnog illegaal naar Libanon zijn gekomen.

Het *2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon* van het U.S. Department of State vermeldt:¹⁰

[...] Since 2014 authorities granted entry visas at the border only to PRS with either a verified embassy appointment in the country or a flight ticket and visa to a third country. Additionally, limited numbers of PRS secured visas to Lebanon by obtaining prior approval from the DGS, which required a sponsor in the country and could not be processed at border posts. UNRWA estimated that only 12 percent of the PRS in the country had arrived after 2016. [...]

Verder geen berichten gevonden over weigeren aan grens van vreemdelingen door Libanon.

5. Kent Libanon een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Libanon?

Nee. Het *2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon* van het U.S. Department of State vermeldt: "The law does not provide for the granting of asylum or refugee status."¹¹

Libanon heeft het VN-Vluchtelingenverdrag niet getekend. Zie vraag 1.

6. Indien er geen nationale procedure is zoals geformuleerd in vraag 5, bestaat er in Libanon dan de mogelijkheid om bescherming te vragen bij een VN-organisatie? Zo ja, bij welke VN-organisatie via welke procedure?

Refugee Status Determination wordt gedaan door de UNHCR op basis van een *Memorandum of Understanding* met de Libanese autoriteiten:

Het Memorandum of Understanding stamt uit 2003 en hierin is vastgelegd dat Libanon aan de UNHCR toestaat om vluchtelingen te registreren in Libanon en aan *Refugee Status Determination* te doen. verder wordt in het MoU vermeld dat Libanon zichzelf niet als asieland beschouwt, en dat met "asylum seeker" wordt bedoeld een "person seeking asylum in another country than Lebanon". Verder wordt de UNHCR geacht de door de UNHCR erkende vluchtelingen binnen zes maanden (eenmalig te verlengen met drie maanden) te hervestigen.¹²

¹⁰ U.S. Department of State, [2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon](#), 11 March 2020

¹¹ U.S. Department of State, [2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon](#), 11 March 2020

¹² Janmyr, M, [Precarity in Exile: The Legal Status of Syrian Refugees in Lebanon](#), In; Refugee Survey Quarterly, 35(4): 58-78 December 2016

Geen recente informatie over Refugee Status Determination door de UNHCR in Libanon, wel een verwijzing hiernaar in een UNHCR-publicatie uit voorjaar 2018: [...] In Lebanon, UNHCR conducts individual RSD interviews for Syrians who face exceptional protection concerns and may require consideration for resettlement to a third country. For asylum-seekers with nationalities other than Syrian, UNHCR conducts RSD to identify needs for international protection and durable solutions. [...].¹³

Afrikaanse asielzoekers in Libanon protesteren tegen de in hun ogen jarenlange verwaarlozing door UNHCR van hun procedures:¹⁴

[...] ARM sent an open letter to UN High Commissioner for Refugees Mr. Filippo Grandi & UNHCR Representative in Lebanon Ms. Mireille Girard, to take concrete measures to meet the demands of Sudanese and other African refugees and asylum seekers who have been protesting against UNHCR's neglect of their files for over nine years. [...]

7. Is het in de praktijk mogelijk om in Libanon asiel/bescherming aan te vragen?

Niet bij de Libanese autoriteiten. Refugee Status Determination wordt gedaan door de UNHCR. Zie de antwoorden bij de vragen hierboven.

8. Is de UNHCR actief in Libanon?

Ja. UNHCR Libanon heeft medio 2019 een overzicht gemaakt van alle Q en A's die ze hebben gemaakt over Syriërs in Libanon voor onderwerpen als voedsel, gezondheid, onderwijs, registratie, hervestiging, terugkeer:: <https://www.refugees-lebanon.org/en/section/16/frequently-asked-questions>.¹⁵

In de UNHCR-publicatie *UNHCR Lebanon. Who We Are and What We Do* uit voorjaar 2018 wordt beschreven op welke onderwerpen UNHCR onder andere actief is in Libanon: Refugee Status Determination, Durable Solutions, Legal Services, Prevention and Reduction of Statelessness, Education, Sexual and Gender Based Violence Prevention and Response, Cash Assistance, Health, Shelter, Water, Sanitation and Hygiene (WASH).¹⁶

Palestijnen uit Syrië

Voor Palestijnen uit Syrië die onder het UNRWA-mandaat vallen geldt dat de UNRWA voor hen ook in Libanon hulp kan bieden op het terrein van onderwijs, gezondheidszorg, onderdak. De site van de UNRWA meldt hierover:¹⁷

[...] The conflict in Syria has forced many Palestine refugees from Syria to flee to Lebanon in search of safety. Nearly 29,000 of them are receiving UNRWA assistance in the country, including cash assistance, education, health care, and protection. [...]

¹³ UNHCR, [UNHCR Lebanon. Who We Are and What We Do](#), spring 2018

¹⁴ Anti-Racism Movement Lebanon, [UNHCR Must Take Immediate Action to Rectify its History of Negligence Towards Sudanese Asylum Seekers in Lebanon](#), 22-12-2019

¹⁵ UNHCR Lebanon, [Frequently Asked Questions](#), medio 2019

¹⁶ UNHCR, [UNHCR Lebanon. Who We Are and What We Do](#), spring 2018

¹⁷ UNRWA, [Where we work, Lebanon](#)

9.M.b.t. de positie van mensen die door de autoriteiten van Libanon of door de UNHCR of een andere VN-organisatie als vluchteling zijn erkend/die in Libanon asiel hebben aangevraagd:

9.1 Wat is hun verblijfstatus en krijgen ze een bewijs van registratie?

Uit de UNHCR Libanon-publicatie *Q&A UNHCR Reception Centres* is op te maken dat Syriërs die zich vóór 5 mei 2015 hebben laten registreren een UNHCR-registratiekaart zouden moeten hebben.¹⁸

Q1: Can I register with UNHCR?

Applies to: Non Registered Syrians

For the time being, you cannot register with UNHCR. As of 5 May 2015, registration for Syrians has been temporarily suspended until further notice. This follows instructions UNHCR has received from the Government of Lebanon.

At this point, UNHCR registration centre staff will only be collecting some basic information from you such as your name, names of your family members, dates of birth and your current situation in Lebanon, including any vulnerability.

Q4: I registered before May 5. What is the purpose of the UNHCR registration document?

Applies to: Non Registered Syrians

The UNHCR Registration Certificate ("UN Paper") includes your family members' pictures, dates /places of birth and a file number.

- It is not a replacement for the residency permit issued by the Lebanese authorities/General Security Office(GSO)
- It is not a formal identification document
- It is valid for two years and should be renewed at the UNHCR registration centre in the area where you live (See question 7).

Q6: Why do I have to renew the registration certificate?

Applies to: Registered Syrian Refugees

It is crucial to renew the registration. Only this way you will be able to receive support to access services such as health, education and other assistance offered by UN agencies and humanitarian organisation partners. More complete information on your family composition can also be included as well as changes of your address and phone number. If you do not renew the registration certificate, your registration with UNHCR will be cancelled.

Q7: When do I have to renew my registration?

Applies to: Registered Syrian Refugees

Starting January 2015 the UN Paper will be valid for 18 months. The date of expiry is at the centre left and right side of your registration certificate ("UN Paper"). You should get a renewal appointment one month before the registration expires. The expiry date is written on your certificate. If your Certificate is expired, you will not be able to access services and assistance.

UNHCR-cijfers van 31 januari 2020 vermelden dat er 910.256 Syrische vluchtelingen zijn geregistreerd door de UNHCR in Libanon, in totaal 208.524 huishoudens.¹⁹

¹⁸ UNHCR Libanon, [Q&A UNHCR Reception Centers](#)

¹⁹ UNHCR Libanon, [Syria Regional Refugee Response](#), 31-01-2020

9.2 Wat is hun recht op voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en (betaald) werk? Hoe is dit in de praktijk?

Onderstaande informatie heeft vooral betrekking op Syriërs in Libanon.

Het *Vulnerability Assessment of Syrian Refugees in Lebanon* over 2019 van de UNHCR, UNICEF en het World Food Program uit december 2019 is weinig positief over de positie van Syriërs in Libanon. Hier volgen de titels van de subkopjes uit de samenvatting:²⁰

- Civil and legal documentation remain a challenge
- Increases in restrictive measures
- Access to health care for most, but not all
- Refugees continue to live in conditions below humanitarian standards
- Households spent more on food in 2019
- Syrian refugees are becoming more economically vulnerable
- Only one-third of refugees have a regular job
- More households are resorting to crisis livelihood-related coping strategies
- Child labour & child marriage remain in line with previous year
- Child nutrition improves slightly
- Households continue to rely on bottled drinking water
- Gaps in school enrolment remain

Het *2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon* van het U.S. Department of State vermeldt:²¹

There were no formal refugee camps in the country for Syrians. Most Syrian refugees resided in urban areas, many in unfinished, substandard, or nonresidential buildings. Approximately 20 percent lived in informal tented settlements, often adjacent to agricultural land, according to an October UN assessment. According to a UN study, refugees often took loans to cover even their most basic needs, including rent, food, and health care, putting nearly 90 percent of them in debt and leaving them food insecure.

[...]

During the year the government launched campaigns which limited refugees' ability to reside or work in the country. These included forced compliance with building codes limiting the use of concrete and hardened materials in refugee shelters, increased arrests for residency-related offenses, and stepped-up enforcement of labor laws that targeted businesses employing refugees—which affected more than 6,600 refugees.

[...]

Labor laws were also enforced more strictly to fine employers who employed Syrians or Palestinians and to close illegal refugee-run businesses. Environmental regulations were cited more frequently in the eviction of refugees and bulldozing of dwellings in some locations. Refugee arrests and detentions also increased, and some NGOs funded by international donors to provide water and sanitation services to refugee settlements were sued by the government and fined for allegedly contributing to the pollution of the Litani River.

[...]

Employment: Authorities continued requiring Syrian refugees who wished to obtain residency permits to pledge to abide by the country's laws, under which Syrians may work only in agriculture, construc-

²⁰ UNHCR, UNICEF, WFP, [Vulnerability Assessment of Syrian Refugees in Lebanon](#), 23-12-2019

²¹ U.S. Department of State, [2019 Country Reports on Human Rights practices](#), 11 March 2020

tion, and cleaning. In July the Ministry of Labor stepped up enforcement and fined employers who hired refugees outside these sectors.

[...]

The Ministry of Education and Higher Education facilitated the enrollment of more than 200,000 non-Lebanese students, predominantly Syrian refugees, in public schools (basic education from kindergarten to grade nine) in the 2018–19 academic year. Authorities estimated there were almost 338,000 registered Syrians of school age (three to 14 years old) in the country. Donor funding to UN agencies covered school-related expenses, such as school fees, books, and uniforms. Syrian refugees had access to many nonprofit and private health centers and local clinics for primary care services, and UN agencies and NGOs funded the majority of associated costs with international donor support. Syrian refugees had access to a limited number of UNHCR-contracted hospitals for lifesaving and obstetric care.

Iraqi refugees had access to both the public and private education systems. Iraqi refugees also had access to the primary health-care system. UNHCR, through NGOs, provided secondary health care with donor support.

[...]

10.Rapporten

Veel cijfers over Syriërs in buurlanden, waaronder Libanon, zijn te vinden in twee publicaties met 101 Facts and Figures over Syrische vluchtelingen. Uitgegeven door het Issam Fares Institute for Public Policy and International Affairs van de American University of Beirut.

Volume 1 is gepubliceerd in januari 2018 en te vinden op:

https://www.aub.edu.lb/ifi/Documents/publications/books/2017-2018/20180601_101_facts_and_figures_on_syrian_refugee_crisis.pdf

Volume 2 is gepubliceerd in juli 2019 en is te vinden op:

https://www.aub.edu.lb/ifi/Documents/publications/books/2018-2019/20190701_101_facts_and_figures_on_the_syrian_refugee_crisis_volume_2.pdf

Voor de duidelijkheid: Het rapport over Libanon uit begin 2019 van het Australische Department of Foreign Affairs and Trade <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-libanon.pdf> gaat expliciet niet over de positie van Syriërs of Palestijnen uit Syrië in Libanon.

Lijst van gebruikte bronnen

Amnesty International, Lebanon: Authorities must immediately halt deportation of Syrian refugees, 27-08-2019, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/08/lebanon-authorities-must-immediately-halt-deportation-of-syrian-refugees/>

Anti-Racism Movement Lebanon, UNHCR Must Take Immediate Action to Rectify its History of Negligence Towards Sudanese Asylum Seekers in Lebanon, 22-12-2019, <https://www.armlebanon.org/content/unhcr-must-take-immediate-action-rectify-its-history-negligence-towards-sudanese-asylum>

Human Rights Watch, *Syrians Deported by Lebanon Arrested at Home*, 02-09-2019, <https://www.hrw.org/news/2019/09/02/syrians-deported-lebanon-arrested-home>

International Crisis Group, *Easing Syrian Refugees' Plight in Lebanon*, 13-02-2020, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/211-easing-syrian-refugees-plight-lebanon>

Janmyr, M, *Precarity in Exile: The Legal Status of Syrian Refugees in Lebanon*, In; Refugee Survey Quarterly, 35(4): 58-78 December 2016, https://www.researchgate.net/publication/311419575_Precarity_in_Exile_The_Legal_Status_of_Syrian_Refugees_in_Lebanon

Library of Congress, *Refugee Law and Policy: Lebanon*, 21-06-2016, <https://www.loc.gov/law/help/refugee-law/lebanon.php>

UNHCR, *States Parties to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol*, stand april 2015, <https://www.unhcr.org/protection/basic/3b73b0d63/states-parties-1951-convention-its-1967-protocol.html>

UNHCR, UNHCR Lebanon. Who We Are and What We Do, spring 2018, https://www.unhcr.org/lb/wp-content/uploads/sites/16/2018/04/Who-we-are-and-what-we-do_Apr18_EN.pdf

UNHCR Lebanon, *Frequently Asked Questions*, medio 2019, <https://www.refugees-lebanon.org/en/section/16/frequently-asked-questions>

UNHCR Lebanon, *Q&A UNHCR Reception Centers*, <https://www.refugees-lebanon.org/en/qa/index?page=1&per-page=15>

UNHCR Lebanon, Syria Regional Refugee Response, 31-01-2020, <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria/location/71>

UNHCR, UNICEF, WFP, *Vulnerability Assessment of Syrian Refugees in Lebanon*, 23-12-2019, <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/73118>

UN OHCHR, UN Treaty Body Data Base, View the ratification status by country or by treaty, Lebanon, geen datum, geraadpleegd 18 maart 2020, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=96&Lang=EN

UNRWA, *Where we work, Lebanon*, <https://www.unrwa.org/where-we-work/lebanon>

U.S. Department of State, 2019 Country Reports on Human Rights Practices: Lebanon, 11 March 2020, https://ind.pucoverheid.nl/doc/PUC_1254784_1